

**Metodický pokyn
Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
ke zřizování přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním
a k ustanovení funkce vychovatele - asistenta učitele**

Č.j. 25 484/2000-22

Na základě výsledků pokusného ověřování přípravných tříd pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, které probíhalo od 1. 9. 1997 do 30. 6. 2000, umožňuje MŠMT pokračovat ve zřizování přípravných tříd, a to podle § 58 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a podle § 45 odst. 6 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

čl. 1

Zřizování přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním

Počínaje školním rokem 2000/2001 mohou být zřizovány přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním (dále jen "přípravné třídy") za těchto podmínek:

1. Za děti se sociálním znevýhodněním se považují děti z rodinného prostředí s nízkým sociálně ekonomickým postavením, ohrožené sociálně patologickými jevy, azylanti a účastníci řízení o udělení azylu na území České republiky podle zvláštního zákona¹.
2. Přípravnou třídu může zřídit ředitel základní školy, mateřské školy, výjimečně speciální školy (dále jen "škola") se souhlasem zřizovatele a školského úřadu; od 1.1.2001 se souhlasem zřizovatele a orgánu kraje v přenesené působnosti².
3. Přípravná třída může být zřízena při počtu nejméně 10 a nejvíce 15 žáků; výjimky z minimálního i maximálního počtu žáků schvaluje zřizovatel školy a školský úřad; od 1.1.2001 zřizovatel a orgán kraje v přenesené působnosti. V případě, že počet docházejících dětí klesne pod 7, přípravná třída se zruší.
4. Do přípravné třídy jsou zařazovány děti, kterým byl udělen odklad povinné školní docházky a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, a výjimečně děti pětileté.
5. Příprava na plnění povinné školní docházky se řídí metodickým materiálem "Přípravná třída - výchovný a vzdělávací program pro děti ze znevýhodňujícího sociokulturního prostředí" (používat je možné i metodický materiál "Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí").
6. V přípravné třídě pracuje s dětmi učitel příslušné školy.
7. Ředitel školy určí učitele, který zpravidla pro každé dítě vypracuje individuální vzdělávací program (dále jen "IVP"); při jeho vypracování postupuje obdobně jako při zpracování IVP pro děti se zdravotním postižením.

čl. 2

Ustanovení funkce vychovatele - asistenta učitele

1. Ve školách a školských zařízeních (dále jen "školy"), ve kterých se zúčastňuje vyučování větší počet dětí a žáků (dále jen "žáků") se sociálním znevýhodněním, může ředitel školy předcházet komunikačním a adaptačním obtížím a dalším výchovně vzdělávacím problémům žáků také tím, že ustanoví funkci vychovatele - asistenta učitele (dále jen "asistent") z osob dobře znajících prostředí, z něhož v převážné většině žáci pocházejí (např. asistent z prostředí romské komunity).
2. Ustanovení funkce asistenta není vázáno na zřízení přípravné třídy.

¹ Například zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů.

² Zákon č. 132/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.

3. Asistent
 - a) musí být starší 18 let,
 - b) musí mít minimálně dokončené základní vzdělání,
 - c) musí být trestně bezúhonný,
 - d) je přijímán podle platných předpisů o přijímání pracovníků ve školství.
4. O souhlas s ustanovením funkce asistenta požádá ředitel školy příslušný školský úřad; od 1.1.2001 orgán kraje v přenesené působnosti. Žádost bude obsahovat:
 - a) název a adresu školy, počet žáků a tříd celkem,
 - b) počet žáků ze znevýhodňujícího sociokulturního prostředí,
 - c) jméno a příjmení, rodné číslo a dosažené vzdělání asistenta,
 - d) zařazení asistenta do platové třídy dle stávajících platových předpisů³.
5. Asistent musí absolvovat 40 náslekových hodin a úspěšně absolvovat kurz pedagogického minima v délce 10 dní (80 výukových hodin) ve vzdělávacím zařízení s akreditovaným programem, kde mu budou poskytnuty základní informace o jeho činnosti.
6. Způsobilost asistenta pro tuto činnost ověří ředitel školy v průběhu zkušební doby.
7. Za práci asistenta zodpovídá ředitel příslušné školy.

čl. 3

Náplň práce asistenta

1. Náplň práce asistenta sestavuje ředitel školy po dohodě s asistentem. Hlavními činnostmi jsou:
 - a) pomoc žákům při aklimatizaci na školní prostředí,
 - b) pomoc pedagogům školy při vlastní výchovné činnosti při komunikaci se žáky,
 - c) spolupráce s rodiči žáků,
 - d) spolupráce s romskou, popř. jinou komunitou v místě školy.
2. Míru výchovné práce tvoří:
 - a) přímá výchovná práce s žáky v rozsahu 20 - 28 vyučovacích hodin týdně podle provozu a potřeb školy,
 - b) příprava na výchovnou činnost a práce bezprostředně související s přímou výchovnou činností, např. pomoc učitelům při přípravě učebních pomůcek, spolupráce s ostatními učiteli, s výchovným poradcem a dalšími pedagogickými pracovníky, spolupráce s rodiči a ostatní veřejností, spolupráce s romskou komunitou v místě školy, další vzdělávání (semináře, porady, atd.).

čl. 4

Platové zařazení asistenta

1. Vzhledem k tomu, že v náplni práce asistenta je zařazena výchovná péče o žáky pod vedením pedagoga (usnadňování kontaktu třídního učitele s žáky i rodiči,

³ Nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

pomoc při řešení sociálních problémů v souvislosti s výchovným a vzdělávacím procesem a individuální výchovná práce s žáky v rámci vyučovacího procesu) doporučujeme postupovat při zařazování asistenta do platové třídy následujícím způsobem:

- a) Asistenti s úplným středním vzděláním mohou být zařazeni podle katalogu prací do 4. platové třídy, čemuž odpovídá bod:

4.01 Odborné rutinní práce při výchově dětí v předškolních zařízeních.

nebo v základních školách:

4.02 Odborné práce vztahující se k upevňování hygienických návyků, zkvalitnění společenského chování dětí a mládeže.

nebo do 5. platové třídy, čemuž odpovídá bod:

5.03 Výchovné práce při vytváření, prohlubování a upevňování hygienických, společenských a pracovních návyků.

- b) Pokud by výjimečně v některých případech pro přechodný nedostatek kvalifikovaných uchazečů bylo nezbytné zaměstnat asistenty se základním vzděláním, lze je zařadit do 3. platové třídy, čemuž v katalogu prací odpovídá bod:

3.1 Pomocné práce při výchově v předškolních a školních zařízeních.

2. Zaměstnance zařazené do 3. platové třídy lze za podmínek sjednaných v kolektivní smlouvě nebo stanovených ve vnitřním předpisu do určité míry zvýhodnit, neboť podle § 11 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, lze určit platový tarif v rozpětí platových tarifů nejnižšího a nejvyššího stupně a netrvá se tedy na délce odborné praxe. Tuto možnost musí zaměstnavatel pečlivě zvážit, neboť na rozdíl od ostatních tito zaměstnanci nebudou mít zaručenu výdělkovou perspektivu – nárok na postup do vyššího platového stupně v závislosti na dosažené praxi.
3. Na asistenta ve speciální škole, příp. speciální mateřské škole se vztahuje § 9 odst. 2 citovaného nařízení vlády.

čl. 5

Společná ustanovení

Zrušuje se: Statut pokusného ověřování přípravných tříd (č.j. 12 748/97-20), Úprava Statutu pokusného ověřování přípravných tříd (č.j. 14 169/98-22) a Informace o zřízení funkce romského asistenta v základní a zvláštní škole (č.j. 14 170/98-22, Věstník MŠMT, sešit č. 6/1998).

Účinnost:

Tento pokyn nabývá účinnosti dne 25.12.2000

PaedDr. Jaroslav Müllner v.r.
náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy